Lausunto hallinnollisia taajuusmaksuja koskevan asetuksen muuttamisesta VN/25788/2026

RadioMedia ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. RadioMedia pitää perusteltuna, ettei ehdotuksella koroteta kaupallisen radion FM-jakelun, radiomikrofonien tai ääniohjelmansiirtolinkkien taajuusmaksuja. RadioMedian huomiot koskevat erityisesti maksujen perusteiden läpinäkyvyyttä ja mahdollisten myöhempien muutosten valmistelua.

Kustannusten kohdentamista on selvennettävä

RadioMedia toistaa aiemmassa lausunnossaan esittämänsä pyynnön avata taajuusmaksuilla katettavat kustannukset ja niiden kohdentamisperusteet. Perustelumuistion arvio noin 100 prosentin kustannusvastaavuudesta ei yksin osoita, miten viraston yhteiskustannukset kohdentuvat taajuushallintoon tai maksurasitus eri maksajaryhmiin. Muiden toimialojen kustannuksia ei tule siirtää kaupallisen radion maksettaviksi.

Mahdolliset myöhemmät korotukset on perusteltava erikseen

Perustelumuistiossa todetaan, että osa radiolaiteryhmistä jätetään kertoimien muutosten ulkopuolelle, koska muutokset nostaisivat niiden taajuusmaksuja merkittävästi ja kasvattaisivat vuoden 2027 kokonaiskertymää. RadioMedia pitää tätä rajausta perusteltuna.

Muistiossa mainitaan kuitenkin mahdollisuus muuttaa näiden radiolaiteryhmien maksuja tulevaisuudessa. RadioMedia korostaa, että pelkkä tarve sovittaa laskennalliset maksut vähimmäismaksun tasolle ei riitä perusteeksi koko radiolaiteryhmän kertoimen korottamiselle. Samalla nousisivat myös niiden käyttäjien maksut, jotka maksavat jo vähimmäismaksua enemmän. Tällaiset korotukset edellyttävät erillisiä perusteluja ja yritysvaikutusten arviointia.

Mahdolliset kaupalliseen radioon kohdistuvat muutokset on valmisteltava erikseen ja toimialaa kuullen. Valmistelussa tulee osoittaa muutosten tarve ja perusteet sekä esittää niiden euromääräiset vaikutukset erilaisiin radioverkkoihin ja radioyrityksiin. Arvioinnin tulee kattaa myös ohjelmatuotannossa ja ohjelmansiirrossa käytettävät luvanvaraiset radiolaitteet.

Yritysvaikutukset ja radion yhteiskunnallinen merkitys on huomioitava

Taajuusmaksujen laskennallista perusmaksua korotettiin vuoden 2026 alussa 1 295,50 eurosta 1 450 euroon eli noin 12 prosenttia. Vähimmäismaksu nousi samalla 18 eurosta 35 euroon eli noin 94 prosenttia. RadioMedia esitti aiemmassa lausunnossaan huolensa korotusten vaikutuksista radioyrityksiin. Jo toteutetut korotukset on otettava huomioon maksutason ja mahdollisten uusien muutosten arvioinnissa.

Kaupallinen radio toimii mainosrahoitteisesti tilanteessa, jossa ihmisten ajankäyttö sirpaloituu ja kansainväliset digitaaliset alustat kilpailevat yhä voimakkaammin mainospanostuksista. Taajuusmaksuja tulee tarkastella osana radioyritysten kokonaiskustannuksia. Yksittäinen korotus voi näyttää pieneltä, mutta yhdessä muiden viranomaismaksujen ja jakelukustannusten kanssa se voi heikentää toiminnan edellytyksiä. Vaikutuksia on arvioitava maksavien yritysten näkökulmasta, ja erityistä huomiota tulee kiinnittää paikallisiin ja alueellisiin radioihin.

FM-radio on kuulijalle maksuton, avoin ja toimintavarma jakelutie, jonka käyttö ei edellytä internetyhteyttä tai palvelutilausta. Kattava FM-verkko on osa yhteiskunnan kriittistä viestintäinfrastruktuuria ja huoltovarmuutta. Kaupalliset radiot tuottavat valtakunnallista, alueellista ja paikallista sisältöä sekä osallistuvat vaaratiedotteiden välittämiseen. Toimintavarman ja kattavan radioverkon ylläpitämiselle on yhteiskunnallinen tarve erityisesti häiriö- ja poikkeusoloissa. Tämä merkitys tulee ottaa huomioon myös taajuusmaksuja määritettäessä.

RadioMedia pitää tärkeänä, että kaupallisen radion taajuusmaksut säilyvät kohtuullisina ja pitkäjänteisesti ennakoitavina. Jakeluverkkoihin liittyvät investoinnit ja sopimukset tehdään useiksi vuosiksi eteenpäin, joten myös viranomaismaksujen kehitystä on voitava ennakoida vastaavalla aikajänteellä. Maksupolitiikan tulee tukea kattavan ja toimintavarman FM-verkon ylläpitämistä myös vuoden 2027 jälkeistä sääntelyä valmisteltaessa.

RADIOMEDIA RY

Stefan Möller
toimitusjohtaja

Anna Paimela
johtava asiantuntija

RadioMedia ry on kaupallisen radiotoimialan kattojärjestö, jonka tehtävänä on edistää kaupallisen radiotoiminnan harjoittamista ja tukea alan kehitystä Suomessa. Liitto edustaa sekä paikallisia että valtakunnallisia radiotoimijoita Suomessa.

Lisätietoja: Anna Paimela, anna.paimela@radiomedia.fi, +358 40 1648626.